

Terecht: Integrale Medezeggenschap

Medewerkers, cliënten, familieleden en professionals die invloed kunnen uitoefenen op het beleid en de besluiten van het bestuur. Een vloek of een zegen? Menig bestuurder zal de vloek eerder noemen dan de zegen. Toch wordt medezeggenschap als belangrijk onderdeel van goed bestuur en toezicht gezien.

Cartoon: PluisProducties

In de Governancecode Zorg 2022 komt dit helder tot uitdrukking. Benoemd wordt dat medezeggenschap van groot belang is voor de koersbepaling binnen de zorgorganisatie, bewaking van de maatschappelijke doelstelling en het delen van normen en waarden. Daarmee ligt medezeggenschap in het verlengde van het primaire proces. Deze belangrijke positie van de medezeggenschap wordt niet altijd op waarde geschat.

Toch is de raad van bestuur verantwoordelijk voor de inrichting van medezeggenschap én een actief en transparant beleid over omgang met medezeggenschapsraden. Uiteraard vormen daarbij de wettelijke regelingen het uitgangspunt. De wettelijke verplichting tot instelling van medezeggenschapsorganen is complex. Van ondernemingsraden tot cliëntenraden, jeugd raden, medische staven en verpleegkundige adviesraden. Is dit in de praktijk nog werkbaar?

Een mooi voorbeeld is de ontvlechting van de Reinier Haga Groep. In deze kwestie is een van de bestuurders een procedure tot uittreding uit deze groep bij de Ondernemingskamer gestart. Maar liefst acht (!) medezeggenschapsorganen hebben zich in deze procedure gevoegd. Dit waren nog niet eens alle medezeggenschapsorganen die bij het adviestraject waren betrokken. Het ging hier dan ook om een belangrijk en ingrijpend besluit met grote gevolgen voor de verschillende zorginstellingen dat ter advisering aan de vele gremia is voorgelegd. Niet alleen het ontvlechttingsproces zelf was complex en tijdrovend, dat gold ook voor het medezeggenschapsproces.

Wij denken dat dit anders kan, de Governancecode Zorg 2022 geeft daarvoor een handreiking. Aangegeven wordt dat een wettelijke regeling van medezeggenschap via een vertegenwoordigend orgaan een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde is. Beschreven wordt namelijk: 'een te eenzijdige nadruk op de formele vormvereisten kan leiden tot een ritualisering van de medezeggenschap en laat kansen onbenut voor andere vormen van medezeggenschap. Deze code ondersteunt het benutten van deze kansen.'

Wij zien deze kansen in vormen van meer integrale medezeggenschap, gremia waarin verschillende groepen worden vertegenwoordigd. Ieder vanuit de eigen rol en het eigen belang, maar ook met een gezamenlijk belang: bijdragen aan goede zorg. De integrale medezeggenschap wordt ingericht volgens de uitgangspunten van de wettelijke regelingen, maar deze vorm kan bijdragen aan een werkbaar systeem waarin formele en informele medezeggenschap een plaats krijgt. Daarvoor is creativiteit, vertrouwen en goede samenwerking nodig. Is dát niet de basis van goede medezeggenschap?

Renate Vink-Dijkstra

Eveline Bakker